

„Soča“ izhaja vsak petek in velja
s pošto prejemana ali v Gorici na dom
pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in prav tako pri „po-
staničah“ se plačuje za navadno trisop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po
8 kr. v Gorici v tobakarnici v go-
sposki ulici, blizu „treh kron“, na
starem trgu; in namski ulici; v Ajdov-
ščini pri trgovcu g. Dolencu

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo
uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski
tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“
Via Rabatta (Rabatišča) št. 20.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem
in drugim nepremožnim se naročnina
zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Slovenski jezik pod graško in tržaško nadsodnijo.

Justičnega ministra ukaz, priobčen tudi v po-
slednjem listu „Soče“, je bil odposlan samo na pred-
sedništvo graške nadsodnije; ta pa ne obseza vseh
pokrajin slovenskih, ampak velja samo za Kranjsko,
Stajersko in Koroško. Primorski Slovenci imajo nad-
sodnijo v Trstu v družbi z Italijani in krvnimi brati
Hrvatimi, ki prebivajo v Istri. Ali oni ukaz smo vendar
izročili v celoti tudi primorskim Slovincem, da bi
razvideli, za kake sodnijske pravice se morajo boriti
druge slovenske pokrajine, in da bi ponovljeno videli
naštete stare postavbe in odstavke postav, po katerih
je bila slovenščina vpeljana že v prejšnjih dobah tudi
v sodnije. Tudi primorski Slovenec vnovič spoznava
iz ukaza ministra dr. Pražaka množico prejšnjih do-
ločeb in zakonov, katere je treba navajati in povdar-
jati, kedar koli bi hoteli slov. jeziku one pravice zo-
pet odtegovati. Oni ukaz je tedaj gledé na poduk ob-
če veljave za vse Slovence, v drž. zboru zastopane.

Najnovejši ukaz justičnega ministerstva Sloven-
cem imenovanih pokrajin ne podeljuje novih pravic,
ampak nanaša se na prejšnje zakone, da bi se jih sod-
nije spomnile in po novem ukazu kompetentne oblasti
neoporečno tudi dejansko postopale. Ukaz je občega
pomena, ker načelno razkazuje, da ima samo izvrše-
valna oblast, v tem slučaju justično ministerstvo, do-
ločevati, v katerem jeziku imajo s strankami obče-
vati. Prejšnjim postavam in naredbam je vodstvo ju-
stičnega ministerstva podelilo s svojo oblastjo zopet
veljavo; vsled tega se ukazu sodnije, katerim velja,
ne morejo ustavljati. Tudi je predsedništvo graške
nadsodnije takoj podrejenim okr. sodnijam razglasilo,
da se morajo po min. ukazu ravnati.

Poleg načelne vrednosti so v tem ukazu tudi
posebne določbe praktičnega pomena, in te edine ka-
žejo napredek za rabo slovenščine pri sodnijah. V o-
menjenih pokrajinah so odslej sodnije prisiljene spre-
jemati v kazenskih in civilnih zadevah vse
v slovenskem jeziku pisane prošnje in
vloge, in sicer tudi takrat, ko bi vlož-
nik ne bil zmožen nemškega jezika. Pos-
lednji dostavek je bil potreben, ker so se sodnije
protivile onim, o katerih so menile, da so izobraženi
in tudi nemščine učeni.

Ukaz našteva toliko in takih postav in razglasov
od prejšnjih desetletij, da so v njih všteti tudi zapis-
niki. Ena prejšnjih določeb vsaj pravi, da naj se na-
pravljajo tudi zapisniki v slov. jeziku, če je pri-
merno, mogoče itd., in poslednji ukaz tudi s
temi besedami ono določbo omenja. Torej je iz tega
razvidno, da tudi sam minister dr. Pražak ne iz-
ključuje zapisnikov, v slov. jeziku pisanih. On
nekako zaupno govori, češ, „da si bode razsvit-
ljena praksa med odprtimi stezami najboljšo poiskala
in izvolila.“ Po teh besedah soditi, bi smeli Slovenci
dotičnih pokrajin zares upati, da jim bodo sodnije
kaj prijazne, in da jim bodo slovenski uradovale, tudi
kjer jim ukaz ne daje izrečnih določeb, da jim bodo
torej vodilo, kar je v ukazu ali v prejšnjih naredbah
samo „implicite“ všteto ali obseženo. Besede mini-
strove so na to stran zares vzgledne ad captandam
benevolentiam graške nadsodnije. Vendar pa tudi on
ne veruje v upanje, katero stavlja v razsvitljeno prak-
so; zato kaj previdno pristavlja, da določbe, konec
ukaza izražene, veljajo samo za zdaj (vorläufig). In
v resnici bodo morale tem določbam slediti še druge.
„Sl. Narod“ je namreč poizvedel, da ena ljubljanska
sodnija, povprašana, je, odgovorila, da najnovejši ukaz
se ozira samo na „vloge“ in ne tudi na zapisnike.

Po takem bo moralo justično ministerstvo Slo-
vincem pod graško nadsodnijo izdati kmalu obširniši
ukaz, veljaven tudi za zapisnike, pisane v slov. jeziku.
Saj ni tudi razloga proti temu; kajti ako je naš je-
zik sposoben za vloge, mora biti iste moči tudi za za-
pisnike, in ako umejo ali morajo umeti sodnijski u-
radniki slovensko pisane „vloge“, bodo se sposobili
tudi za slovenske zapisnike.

Pa tudi v omejenosti, kakor jo tolmači ena lju-

bljanska sodnija, so si Slovenci pod graško nadsod-
nijo velik del svojih starih pravic zopet priborili;
pomenljiv je ta korak naprej zlasti tudi za koroške
Slovence. Slovenski odvetniki in beležniki po Kranj-
skem, Stajerskem in Koroškem se ne bodo mogli več
izgovarjati, da jim sodnije slovenske vloge uničujejo,
in izobraženi Slovenci ne bodo mogli biti več mlačni
proti slovenskemu narodu, kjer se svojih pravic ne
zaveda; sami sebe in ljudstvo bodo morali zdaj opo-
minjati na odločno postopanje; ljudstvo in sebe bodo
morali dejanski izobraževati ali, bolje, sposabljati za
pravne pojme tudi v slovenskem jeziku. Velik je bil
boj za majhne začetke; ali dosejanja priboritev kaže
na obilo delo, če hočejo rodoljubi in narod vzivati
sadove te zmage.

Tako stanje imajo torej zdaj Slovenci pod gra-
ško nadsodnijo; kaka je pa na Primorskem? Dr.
Jos. Tonkli je 14. febr. t. l. v drž. zboru nasproti
postopanju graškega nadsodnijskega predsedstva raz-
mere v nadsodnijskem okrožji tržaškem tako-le opi-
saval: „V nadsodnijskem okrožji tržaškem pa se vz-
prejemajo slovenske vloge, narekavajo se zapisniki v
slovenščini in brez ugovora vzprejemajo, da, izdajajo
se celo slovenske razsodbe. Mož „ je naravnost
pokazati na mestno delegirano okrajno sodnijo v Go-
rici, ki zastopa tudi mešano prebivalstvo. Tam se o-
bravnava brez ugovora slovensko, in akti se slovensko
rešujejo. Če je to tam pravo, mora pač tudi pravo
biti v Kranjski in Stajerski. Nadsodnija v Trstu daje
pri izkušnjah beležnikov v spricalih izrečno jim do-
voljenje, da smejo beležniška pisma tudi v slovenščini
pisavati, in beležniki v Gorici spisujejo tudi v slo-
venščini vknjiževalna pisma, in na podlagi teh zahte-
vajo se vknjižbe in se dovoljujejo, ne da bi bilo komu
v glavo padlo, zahtevati prevod“.

Tem izjavam moramo verovati, ker prihajajo od
strokovnjaka, skušenega odvetnika, ki opravlja že
mного let svoj posel na Goriškem in v občeh na Pri-
morskem. Po tem opisu vsakdo spozna, da na Pri-
morskem ne more biti uporov, kakršni so se zlasti
lani in letos pokazali od sodnij v nadsodnijskem o-
krožji graškem. Na Primorskem imamo torej načelno
zagotovljeno še več, nego izrečno odločuje najnovejši
min. ukaz do predsedstva graške nadsodnije. Trž-
nadsodnija ne dovoljuje samo vlog, ampak tudi za-
pisnike, sploh vse potrebno občevanje pri sodnijah v
slov. jeziku. Tudi se je v soglasji z označenimi raz-
merami mnogokaj dejanski izvršilo, in po vsem tem
utegnejo misliti Slovenci drugih pokrajin, da smo na
Primorskem gledé na izvrševanje ravnopravnosti jezi-
ka pri sodnijah na idealni stopinji, v svetem raji, iz
katerega se nam ni treba više vspenjati. Mislili bi
morda Slovenci pod graško nadsodnijo, da na Pri-
morskem rabimo slov. jezik pri sodnijah v toliki meri,
da utegne vsak tukajšnji odvetnik potrebiti slovar kar
stane pede komur koli narekati. Ali takó svetlo ven-
dar ni vse; temu je v nasprotju mnogo dejanj, ki so se
vršila in se še vrše do današnjega dne. Ako pregle-
daš razne sodnije na Primorskem, opaziš mnogo,
mnogo vlog, še več pa zapisnikov v nemškem in ital.
jeziku. Morda najdeš več takih pisem v teh dveh je-
zikih, nego v slovenskem od strank, ki so slovenske
ali ki Slovence zastopajo. Tudi si opaziš doslej pri
okrožni sodnji v Gorici, da so potrebovali prelagat-
elja ali tolmača, ko so se zatoženci in priče zaslišav-
vali. To je bilo dozdej; morda bo odslej drugače,
torej bolje. Morda zares niso temu sodnije krive;
morda se one niso protivile; ali upora ni bilo treba
od njih strani, ker s slovenščino jih je malokdo nad-
legoval z vlogami, še manj pa s terjatvami za
slovenske zapisnike. Izgovarjati bi se utegnili, da ni
bilo pri naših sodnijah uradnikov, slovenščine zmožnih,
ali kdo je pa skrbel, da se nastavijo?

V resnici položje je bilo doslej na Primorskem
tako, da ljudstvo ni vedelo, ali imamo
pravice ali ne, vlagati slovenske tožbe
in prošnje na sodnije; in mnogi izobraženci,
ki niso juristi, so menili, da takeh pravic na Primor-
skem nikakor nimamo, potem ko se je uradovale in
vlagalo, rekli bi, prek in prek v neslovenskem jeziku.
Pri tem mnenju je narod ostal toliko delj časa, kolj-

kor intenzivniše se je klicalo in klicalo po naših ča-
sopih, da naj se nam vendar podeli ravnopravnost v
uradih v občeh, torej tudi pri sodnijah, in noben veš-
čak se ni oglasil, ki bi bil klic naših domačih listov
preklical kot brez potreben. Gotovo brez-
potreben, če zdaj izvemo iz drž. zbora od domačega
zastopnika, da se našim pravicam primorske c. kr.
sodnije ne upirajo! Iz tega pa tudi ni težavno po-
sneti, da se narod nikakor ni posluževal svojih prav-
vic, dasi mu jih niso sodnije odtegovale. Za nje v
občeh ni vedel, za nje v občeh ga niso vzbujevali oni,
ki so za to poklicani, in takó misli Neslovenec, Ita-
lijan, da bomo njemu pravice kratili, če se naših od-
slej zavemo. Tržaški „Cittadino“ vsaj zdihuje po usta-
voverski vladi, ki je samo za Italijana imela oči, in
isti list meni zares, da ukaz za nadsodnijo graško
ima veljavo tudi za nadsodnijo tržaško, naj boljši
dokaz, da Slovenec na Primorskem de-
janski ni užival ravnopravnosti svoje-
ga jezika pri sodnijah! In kdo je v prvi vrsti
temu kriv? V prvivrsti odvetniki sloven-
skega rodu, potem pa zanemarijeni in
zanikerni narod sam! O tem pa drugoč.

Dopisi.

S Kanalskega, 5. maja. Tujec, dospel v
Kanal, ki bi se ne zmenil za vesel mesec maj —
bi se nehoté vprašal, čemu frvola slovenska troboj-
nica na trgu kanalskem. Mogoče je v veliko radost,
ker so naši bratje v beli Ljubljani tako sijajno zma-
gali pri volitvah v mestni zbor; ali morda zaradi ve-
selja, ker je g. pravosodni minister stopil na rep re-
negatom, uemčurjem in enakim tovarišem, ki povsod
tako absolutno gospodujejo. Odklenkalo jim je vsaj
nekoliko po krepkem ministerjalnem ukazu. Dobil je
naš mili slovenski jezik zopet pot v sodnijske dvo-
rane, od koder so ga bili skoro po vseh slov. po-
krajinah kakor malopridnega hlapca, izpodrinili. In kdo
je k temu pripomogel? Prvič, naši vrli drž. poslanci,
potem pa naš narod sam, ker je v toliki meri pošil-
ljal peticije do visoke zbornice.

Vidite, vrli narodni župani na Kanalskem, da
tudi vaše peticije niso brezuspešne, kedar jih podpi-
sujete! In ker se je ondau taka prošnja podpisovala
pri nas, zato vihra v Kanalu naša trobojnica — bi
mislil kdo. Motil bi se tujec, ki bi to mislil, saj
kanalski župan ni hotel podpisati peticije — a vendar
tudi brez njega dosežemo počasi naše pravice. Proč
tedaj s trobojnico s kanalskega trga, dokler ima Ka-
nal tacega župana! Kanalski, rešite vašo čast, da ne
bode svet mislil, da ste sami renegate; saj je med
vami še nekaj mož, ki gorijo za našo sveto sloven-
sko reč. Naprej zastava Slave, proč z „villami“!

Kakor imajo ljubljanski renegate „proklete grab-
lje“ za svoj grb, tako imajo v Kanalu „proklete ville.“
Kanalcem — narodnjakom — pa naj bode prva skrb,
da jim zbijejo istih par zobov, ki jih imajo. Vzgle-
daj jim bodo vrli Ljubljančani, ki so „prokletim grab-
ljam“ od 33 zobov, jih odbili uže toliko, da jih je
ostalo komaj — trinajst polomljenih.

Kako in kje visijo kanalske „proklete ville“ —
povem prihodnjič, ako jih — narodnjaci — v tem ne
najdete, ter jim zobov ne zbijete! Do tedaj živeli!
Jeden Slovan z dušo in telesom.

Politični pregled.

Skupnega finančnega ministra niso še izsledili;
z imenom Coronini-jevem so imeli v tem pogledu
veliko opraviti. Ali on menda ne prevzame tega
mesta; N. f. P. ga njemu in drugemu Cislaj-
tancu ne privoščiči; njena logika pravi, da Cis-
lajtancija je slabša od Ogerske, ergo naj ima

Ogerska tudi zanaprej vso moč v svojej oblasti.

Coroninija bi levičarji radi izvabili v svojej največji potrebi; slišati je namreč, da naš visoki rojak namerava vsaj do jeseni vendar enkrat vstvariti neko srednjo stranko, ki bi privabila k sebi pristašev od leve in tudi desnice. V tem vidi levica oslabljenje desnice in konečno rešitev lastnega življenja. Coronini pa tudi sam omahuje, velike stranke pa ne bo tako hitro združil, ker sam ni odločen dovolj.

Colninska postava ima mnogo odstavkov in pododstavkov; vleče se na dolgo, kolikor bolj jo tudi levičarji brez potrebe zategujejo. Pri glasovanju o žitni carini je bilo več poslancev iz južnih pokrajin potegnulo z levico; s tem so jo nekoliko zabredli, pa se še vse poravnava. Prih. bomo stvar v obče pojasnili. Danes bo obravnava končana.

V drž. zboru so nekateri judovski poslanci, združeni z drugimi, vlado interpelirali, ali hoče pravično in humano postopati z judi, ki se z Ruskega čez avstrijsko mejo preseljujejo v druge dežele. Judje gredo zdaj iz Rusije največ v severno Ameriko; tam zdaj ne bodo še škodovali veliko, ker je svet velik. Tam se prav potegujejo gotovo najbolj judje za ruske jude. Sicer pa bi radi neki Angleži, da bi se judje naselili tudi v Bosni. Tu bi pa ljudstvo še hujše molzli, nego Turek po drugih poteh. Sicer pa bi vstal še le potem pravi upor, ko bi Avstrija privolila v tako naseljevanje. Itak so južni Slovani nejevoljni, da se neavstrijski Nemci naseljujejo v Bosni; potem bi prej ali pozneje kar zavrelo, kakor vre zdaj v Rusiji proti semitakemu plemenu.

Olivier markij de Bacquehem, dosedanji namestniški svetovalec v Lincu, postal je dvorni svetovalec in vodja (Leiter) dež. predsedništva v Šleziji. Ta mož, še le 35 let star, je rojen Opavec, je služil v slovanskih pokrajinah, zna tudi češki in menda tudi druge slovanske jezike, je neki nepristranska, krepka administrativna moč. Tudi je menda v sorodu s Taaffejem; torej je povsem upati, da bo pomirljivo in pravično vodil deželo, ki obseza nemško, češko in poljsko narodnost.

Obravnave o gledališči na dunajskem Ringu trajajo še vedno; mnogo gnjilega so spravile na dan; koristile bodo gotovo, ker se bo z nekimi zavodi in naredbami drugače ravnalo. Prejšnji dunajski župan dr. Newald je tožbe oproščen, ker se je razvidelo, da so drugi uradniki zakrivali, zarad česar je bil on zatožen.

V vstaških deželah je tu pa tam še kaka roparska četica, ki mirnim prebivalcem strah dela.

Dva juda, ki sta trpinčila kristijanske otkoke, sta v Brnu v preiskovalnem zaporu. O tem so judovski listi molčali; kako pa razsajajo, kedar se drugim kaj pripeti!

Srbski kralj se povsod slovesno sprejemlje; v mesto Užice ni hotel iti, ker se je bil tam pokazal protiaustrijski duh. V Belgradu hočejo kralja tudi v lišpu sprejeti, ko se povrne.

Bolgari so nenavadno prijazni z Rusi; ni verjetna govorica, da bi knez Aleksander ne želel povrniti se med Bolgare.

Na Ruskem kaže ljudstvo še vedno svoj srd s preganjanjem proti judom. Rusija se s Turčijo menda vendar pogodi zaradi vojne odškodnine. O carjevem kronanju še zdaj ni zanesljivih poročil. Grof Tolstoj je imenovan za predsednika akademije znanosti v Peterburgu.

Italijanski senat sprejel je vpeljavo skrutinja po listih. Za laško veliko posojilo se je le malo vpisalo po drugih državah. Ne zaupajo „Irredentovcem“.

Na Španskem v Barceloni so se zopet pomirili.

V Egiptu so razmere zares zapletene in vedno slabeje.

Največa, pa žalostna novica tega tedna, je prišla z Angleškega in sicer z Irskega. 6. t. m. so tam po dnevu umorili 4 neznani možje lorda Cavendisha in drž. podtajnika Burke-ja. Ta umor dveh imenitnih oseb je pretresel zopet ves politični svet. Irski narod je res hladen sto

in stoletja; angleški bogataši so bili neusmiljeni proti ubogemu ljudstvu. Zadnjih par let pa so imeli Irci spretno voditelje in ostre skrivne zveze med seboj. Ker niso upali z lepa nič doseči, hoteli so, kakor ruski nihilisti, s silo stanje popoboljšati si. Pomagali so tem zvezam moralno in denarno tudi Fenijanci, v obče severna Amerika. Prednik Gladstone-ov Beaconsfield se je brigal več za Turke, nego za tlačene Irce; plemeniti Gladstone pa je imel silne zapreke v angleških posestnikih; zabel je najprej s silo deželo obsedati, voditelje zapirati. Ali to ni izdalo, in ravno je bil sprožil postavo, s katero se ima Ircem gmotno stanje v resnici popoboljšati, ko dojde strašna vest o umoru omenjenih možakov. Irci sami in njih voditelji so silno razsrjeni nad morilci, katerih niso še zasačili, in Angleži hočejo menda od liberalne in tudi konservativne strani Gladstone-u pomagati, da potrebne postave popoboljšajo razmere na Irskem. Drugače bi se Irci odtrgali od Anglije; upati je, da se Angleži za svoje dobro popoboljšajo.

Trevelyan je sprejel mesto drž. tajnika za Irsko, Hamilton pa začasno mesto podtajnika za Irsko.

Domače stvari.

Deželni zbor goriški bo sklican najbrže že prve dni meseca julija. Minister Taaffe je namreč 3. t. m. razglasil, da drž. zbor konča svoje letošnje delovanje prej ko ne še pred binokostnimi prazniki. Vsled tega je trž. namestnik dež. glavarstvo goriško opozoril, da naj ukrene, kar za to potreba. S to vestjo pa imajo čas oni, ki se hočejo kakor koli do dež. zbora obrniti.

Vreme je bilo zlasti vtorek silno deževno in z vetrom. Po gorah je sneg pobelil, in zopet imamo hladne in celó mrzle dneve. Po ipavski dolini je burja veliko škode povzročila na sadnem drevju, največ pa na vinski trti.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici bo imelo dne 14. t. m. ob 3. uri popoldne v društveni sobi izreden občen zbor. Dnevni red: 1. Poročilo o zadevah društvenega stanovanja. 2. Odborov predlog, da se nekateri §§. društvenih pravil spremenijo. Zarad važnosti dnevnega reda odbor pričakuje vsestranske vdeležitve.

Imenovanja. G. Defacis, ki je po zadnjem našem poročilu postal prvosednik tržaške nadsodnije, bil je doslej voditelj trž. trgovinske sodnije. Defacis je rojen Kanalec, zna slovenski in, kolikor sodijo po njegovi preteklosti, ni Slovencev nasprotnik. — Naj dopolnimo od ondan, da je prišel za okr. sodnika v Kormin g. Avgust Huber. Ta sodnik zna tudi slovenski, in naše Brice opominjamo ob tej priliki, naj pošiljajo svoje tožbe na c. k. okr. sodnijo v Kormin v slovenskem jeziku, in bodo videli, da se jim bodo slovenski reševali.

Minister in vodja just. ministerstva je imenoval okr. sod. pristava Alojza Rišmondo-a v Lušinu in St. Vidulich-a v Gradiški za sod. pristava pri okrožni sodniji v Rovinji; potem okr. sod. pristava Jos. bar. Menghin-a v Pulji in Karla Gregorutti-ja v Bujah za sod. pristava pri dež. sodniji v Trstu in za okr. sod. pristave avskultante Jul. pl. Basseggio-a za Pulje, Gust. Priora-a za Buje, Jos. T. Gentilli-ja za Koper in Mart. Prinz-a za Tomina.

Ml. bar. Schönfeld, vojaški poveljnik tržaški, se mudi te dni v Gorici.

Goriški dramatični diletantje so priredili v prid „Nar. doma“ že drugo veselico, to pot v „Sežani“. Kakor smo slišali, bila je dvorana g. Scaramanga polna in še premajhna, po večem je bila zastopana intelgencia. Da je bil tudi ta večer lep in srecen, ni dvomiti.

Morske zdravilne kopeli v Gradu. Dotični odbor, kateremu je predsednik grof Coronini, nazonanja, da se bodo tudi letos brez plačno sprejemali žovasti (skrofulozni) ubogi otroci, stari od 6-15 let, katerim so pravilno cepljene kozé. Oni, ki hočejo otroke poslati v te imenitne kopeli, naj pošljejo daboru od 15. maja do 15. junija t. l. spričevala zdravniška, ubožstvena in rojstvena, in sicer v Gorici po municipiji, na kmetih pa po c. k. okr. glavarstvih. Kdor ni ubog, utegne se tudi udeležiti proti temu, da plača po 1 gid. na dan za 1 otroka.

G. Teod. Pantke, vodja goriške gimnazije, dobil je v priznanje šolskih zaslug naslov „šolskega svetovalca“. V teh zaslugah gotovo niso vštete one, katere ima ta vodja kot predsednik „nemškega Schulvereina“ za Gorico. Nekdo je trdil, da bi moral biti direkt. Pantke. Za novi naslov hvaležen tudi „Sl. Na-

rodu“ in „Soči“, ker sta ga v poslednjem času večkrat počastila; za ta slučaj ta trditev menda ni resnična; za druge prilike pa utegne postati veljavna. Brez poduka gotovo ni!

Dornberške vinske razstave udeležilo se je poleg gospode, ki je došla iz Gorice, mnogo domačih kmetov in tudi nekaj večjih možakov iz bližnjih sosesk. V komisiji so sedeli zraven letošnjega predsednika g. vit. Hentschl-na gospoda vodji obeh oddelkov kmet. šole v Gorici, tajnik c. k. kmet. družb. bar. Prato, domači g. župnik, predsednik vino — in sadjerejskega društva dornberškega in še nekaj drugih gospodov in posestnikov. Vin, po naj več belih, bilo je razstavljenih okoli 50; pokušavanje in ocenjevanje je torej trpelo tudi več ur. Dvema vinoma, enemu belemu in enemu črnemu kot najboljšima se je podelilo po pol in po 1/4 cekina kot premij. Bilo je pa več vin vrednih daril, ko bi bilo poslednjih v večem številu odločenih. V obče je komisija spoznala velik napredek od lani, prvič zato, ker Dornberžani se zares poprijemljejo novejih nauk pri vinoreji, in potem, ker je bila zadnja letina v obče veliko ugodniša od predlanske. Komisija je priporočala na predlog g. Povšeta, da bi se črna vina v večji meri gojila, ker imajo po dobroti veliko prednost v vsem cesarstvu, in ker imajo lepo bodočnost gledé na draga zunanja, razmerno slabša vina.

Z vsklikom na cesarja Franca Jožefa je komisija razstavo zaprla. Ob tej priliki bi opomnili, naj bi prihodnje skrbeli za to, da se med seboj pogovarjajo tudi v slovenskem jeziku, ker bi jih obiskujoči kmetje radi poslušali; potem pa naj bi se slavni udje takih komisij že naprej pomenili o razredih in načelih, po katerih jim je vina presojevati. Tudi je bila od strani izražena želja, da bi se vina razstavljala tudi po drugih občinah ipavskih. Sploh pa želimo napredek vsem vinorejcem in jim priporočamo Dornberžare v vzgled!

Po goriških zidovih je tudi brati poziv „volilnega odbora“, ki imenuje tri kandidate, katerih barva je bolj ali manj znana; poziv vidi, da je treba mesto povzdigniti tudi „moralmente“. Slovencev v Gorici ne poznajo ne Lahi, ne Nemci; poslednji se naslanjajo na znano kapitalsko moč, pa se gledé na bodočnost — slepe!

Danes so bile mestne volitve za III razred; izvoljeni so oni, katere je razglasil „mestni volilni odbor“, namreč: gg. Ant. Mighetti, Al. Resen in Jos. Venutti. Ti ne spadajo k konservativni stranki; s to negativno določbo je vse povedano, posebno če se spomnimo, kako si goriški dopisniki v trž. listih prejšnjih „liberalnih“ časov nazaj želé, časov, v katerih so prekrščevali stari Travnik v „Piazza grande“ itd. Imenovanim so podlegli gg. Tabai, Jos. Trampusch in Castelig (pravopisa ne poznamo); tem so oddajali glase konservativci.

Veliko narodno veselico nameravajo na kopr. „Narodnega doma“ napraviti morda 8. sept. tudi „Za Logom“ pri ipavskem trgu. Slišali smo od ujazanesljivejše strani, da hoče v tak namen grof Lanthieri prostore na „Zemunu“ (pri ipavskem trgu) prepustiti in podjetje podpirati. Naj bi na Notrausjem vsled tega enako veselico razmerno prej določili, da ne prideti obé preveč skr.

Nesreča pri nesreči. Iz Livka nam poročajo: V petek 5. t. m. šel je petdesetletni mož iz Livka (vas Perati) svojo senožet trebit. Popoldne okoli 3. ure pade sodra, in mož gre pod smreko; ali ker so bila tla mokra, pade tako nesrečno, da si nogo zio-mi. Na njegovo upitje pride mu na pomoč štiridesetletni mož, kateri nesrečneža zadene na hrbet; pa komaj ga je nesel dvajset korakov, že se tudi temu spodrsne in pade z onim na tla. Pri tem pa mu je oni padel tako nesrečno na nogo, da si jo je tudi ta prelomil. Oba nesrečneža zdiuhujeta v bolečinah na dežji, dokler ju drugi ljudje ne začujejo, ter oba na nosilnicah domu ne spravijo.

Volitve v Trstu. Slovenci se po poročilu „Ed.“ pre malo gibajo, vendar pa upajo, da spravijo vsaj 4 naših tudi v mestu v mestni zbor. Takó imenovana konservativna ali avstrijska stranka govori sicer o potrebi zastopnikov, ki vidijo interese in pravi razvoj Trsta edino v zvezi z Avstrijo in v podpori dunajske vlade; ali Slovence tudi ti kot neznatni živelj popolnem prezirajo in govoré v svojem pozivu, da je Trst priznan kot izključno italijansko mesto. O drugi stranki, o Progressovcih ali, kar je enako, o Independencovcih, pa ni treba govoriti. Njih poziv je drž. pravnik zasegell!

Judje tudi v Trstu nimajo dobre vesti; silno so se bili zballi, ko so jim s pismi prešle dni žugali. Gotovo pa je, da judje delajo „Geschäft“ tudi iz narodnosti in politike, kolikor morejo, tudi v Trstu.

† Fran Hlavka, vrl domoljub, umrl je 5. t. m. v Ljubljani za jetiko še le 29 let star. Bil je marljiv in spreten pisatelj in skladavec. V poslednji lastnosti je bil tudi odbornik „Glasbene Matice“, je poročal še letos o glasbah v „Ljub. Zvon“. Deloval je pa najbolj 3 dalj časa kot časnikar pri „Slov. Nar.“

Prešlo jesen je bistro, pa mirno dopisoval tudi „Soči“. Na rakev so mu položili rodoljubi več vencev, spreveda se je udeležilo v nedeljo mnogo ljudstva in „Sokol“ z zastavo, pred hišo in na grobu pa so zapeli ginljivo pesen čitalniški pevci v spomin rajncemu. Rajniki, da govorimo z besedami „Slovenca“, je zelo ljubil svojo domovino; njega spomin bo živel med narodom. Naj v miru počiva!

Trtni belinar, kakor poročajo „Novice“, po dolenskih vinogradih hudo razsaja in trte uničuje. Dež. učitelj poljedelstva g. E. Kramer pojde takoj na Dolenjsko preiskavat vinograde.

V Ljubljani, v Mengšu in v Tuhinji so slišali 3. t. m. med 9. in 10. uro zvečer večkratni potres.

Slovenske tiskovine se bodo tiskale takoj in ne še le l. 1883 tudi za okr. sodnije v graškem nad-sodnijskem okrožji. Dobro!

Solčni mrak bo 17. t. m. in sicer začne po 6 1/2 uri zjutraj in neha okoli 8 1/2 ure zjutraj. Ne bo ga veliko, pa zapoznati ga utegnemo na solncu tudi pri nas.

„**Hrvatska Vila**“, za katero se je oglasilo 1. četrletje 2700 naročnikov, prinaša v 4. snopiči tudi sliki junakov Petra Zrinskega in Frana Krsta Frankopana; poleg še njuno nagrobno ploščo, obeje „Na uspomenu 30. travnja 1671.“

Tržna poročila bo odslej donal tudi naš list po najnovejših izkazih o cenah raznega blaga, katero kupujemo tudi mi.

„**Die Adria**“. Takó se imenuje večje delo, ki je začelo v zvezkih izhajati v lični obliki, z ilustracijami in kartnimi prilogami v zalogi A. Hartleben na Dunaji. Kakor kaže prospekt, hoče pisatelj A. pl. Schweiger-Lerchenfeld podati veliko sliko zgodovinske in kulturnozgodovinske preteklosti vseh dežel ob Adriji: Primorsko, Istro, Dalmacijo, Albanijo z otokom Korfu in z vzhodnim ital. pobrezjem od Otranta do Benedek — in hoče predočiti bogato pomorsko življenje sedanje dobe. Take knjige o Adriji ni še bilo, in pisatelj je poznan po novem svojem delu „Orient“, ki je preložen že v 10 jezikov. Prvi zvezek „Adria“ obseza daljši, živo pisani uvod in pa enako živ popis tržaškega zaliva. Celo delo izide v 25 snopičih po 30 kr. — Gledé na trž. razstavo in na južne dogodke je to delo tudi času primerno.

Kolikor smo razvideli iz 1. zvezka, je pisatelj nepristranski in dobro podkovan. Krivo pa misli on, da v Dalmaciji je vlada hodila bolj s Slovani, kot z Italijani, in še bolj kriva je sodba, češ dalmat. Italijani so se borili toliko bolj za skupne državne interese. Taka razsodba bi ugajala Herbštovcem, nikakor pa ni pravična.

„**Balkan-Prese**“ nam je došla v 1. in 2. št. Ta novi neodvisni organ za politiko, zabavo in narodno gospodarstvo, ki izhaja ob ponedeljkih in četrkih v Belgradu na 2 polah, ima na čelu moto: „Der Wahrheit eine Gasse.“ List velja za Avstrijo 10 gld. za celo in 5 gld. za pol leta. Iz njega bomo v resnici spoznavali prave razmere na Balkanu; mi ga torej po pravici Slovincem priporočamo.

„**Matica Slovenske**“ občni zbor bo letos meseca junija. Udje, ki želé podati kak nasvet za obravnavo v velikem zboru, naj svoje predloge oglašé odboru vsaj do 24 t. m. — Društvena pisarna je odslej v društveni hiši na Kongrešnem trgu št. 7 v Ljubljani.

Matica Slovenske 54. odborova skupščina bila je 1. aprila in pri njej vpríčo 16 odbornikov ljubljanskih in eden vnanji (g. Svetec). Pričenši razpravo pozdravlja prvosednik gosp. Grasselli z ozirom na mnogoletno delovanje v Matici pričujočega odbornika g. J. Marna, kateri je pred nekimi dnevi poleg goga obhajal petdesetletnico svojo, in mu čestita, in odbor živahno pritrđi njegovim voščilom. Zapisnik o 52. seji se odobri brez branja, o 53. seji se prebere in vravna. Na to sledijo naznanila prvosedstva. Na prošnjo prof. J. Marna dovoli odbor, da se o selitvi Slov. Maticе podeli nekoliko več knjig izvrstnim učencem gimnazije ljubljanske od 4. b. do 8. razreda, katero razdelitev naj izvrši predsedništvo z gg. profesorji, kateri v onih šolah podučujejo slovenščino. Gledé slike ranjkega g. dr. J. Bleiweisa se sklene, naj jo g. I. Franke naredi doprsko v veličini podobne g. dr. Coste za Matico. Na to poročá tajnik o stvaréh od poslednje seje. Pristopilo je na novo 13 udov, 2 ustanovnika in 11 letnikov. V poročilu književnega odseka se kaže, da družniki dobijo skupaj knjige leta 1881., to je „Slovnico“ Šumanovo, „Somatologijo“ in „Letopis“, kateri ni še dovršen v Imeniku; „Geometrija“ Lavtarjeva za šole je uže natisnena. Potem se poročá o mnogih došlih rokopisih in ponudbah, ter se primeroma rešijo. Prof. Marna nasvetuje, naj prof. J. Macunovo „književno zgodovino Slovenskega Stajerja“ stvarno presodi še prof. Fr. Levce, in naj se o tem in o gosp. Lapajnetovem rokopisu neposled skupaj razsojuje; naj se „Duseslovja“ vrne spisoval-

cu, in dr. J. Svetini izreče zahvala za obeh spisov natančno presojo; naj se o „Flori slovenskih dežel“, spisuje g. Glovacki, in „o Čehih“, spisuje g. Majciger, določuje, kedar dojdeza spisa Matici; naj se ponudbe o šolskih knjigah izročijo odseku, ki se bode brž ko ne volil za izdajanje šolskih knjig po nasvetu g. prof. Šukljeja; gosp. Navratilova ponudba „o narodnih vražah“ naj se sprejame za Letopis. Popis „Razije in Rezijanov“ v posebni knjigi se ne odobri. Prvosednik naznanja, kateri spisi so došli za Letopis, in nasvetuje, naj se nekateri prevodi iz slovenskih klasikov posebe izdajo kot „knjižnica Slovenska“, kateri nasvet se je v pretres priporočil odseku književnemu. Nasvót g. odbornika Šukljeja o izdajanji učnih knjig za srednje šole vzbudi živahno razpravo, katere se vdeležujejo gg. Šuklje, Klun, Poklukar, Robič, Svetec, Praprotnik, Marn, in obvelja na posled nasvót prof. Marna, da se izvoli odsek, kateri naj v ta namen posvetuje se z dotičnimi oblastmi, na pr. z deželnim odborom, z deželnim šolskim svetom, s posamnimi šolskimi ravnatelji itd. ter naj sproti Matici poročá, katera bode po premoženji svojem vsikdar pripravljena podpirati in pospeševati natisovanje potrebnih šolskih knjig slovenskih, in izvoljeni so bili v ta odsek gg. Šuklje (prvomestnik), Vodušek, Zupančič, Tomšič in Marn. Poročilo g. s. p. d. r. s. k. o. a. o. računu za 1881, in proračunu za 1882. leto predloži se občnemu zboru; o tiskarskih ponudbah se za prihodnje leto sprejame ponudba „Narodne tiskarne“. Odsekovo poročilo o premembni društvenih pravil se sprejame po nasvetu manjšine (g. Svetec), naj ostanajo za zdaj nespremenjena, in ponudba o dopisu društva „Narodni dom“ se z naznanjenimi pogoji potrdi. Nekaj za nasvetovani, a ne izvrševani „Časopis“ Maticе Slovenske posianih in na poziv ne nazaj zahtevanih novcev se obrne v blagajno Matici. Čas in način prihodnjega občnega zbora določiti propusti se predsedstvu v skupščini, katera je trajala od petih do polu devetih, in rešila mnogo važnih stvari na korist Slovenski Matici. „Novice“.

PRAVILA

katoliško političnega narodnega društva

„Slovenski jez v Brdih“

Ustanovitev, ime in namen društva.

§. 1. Ustanovljeno je s tem društvo, ki ima naslov: katoliško politično narodno društvo „Slovenski jez v Brdih“; sedež mu je v Biljanu. §. 2. Društvo ima namen: 1. vzbujati in utrjevati domoljube med prebivalci Brd do Avstrije sploh in do naroda slovenskega posebe, ter braniti katoliške in narodne pravice. 2. podučevati ljudstvo o pravicah in dolžnostih avstrijskih državljanov, ter sestavljati spomenuice, prošnje, pritožbe, zaupnice in nezaupnice in spleh svoje mnenje o političnih razmerah izraževati. 3. pospeševati krščansko omiko, probujati in razširjevati zavest slovenske narodnosti. 4. priskrbeti udom koriščne časopise, ustanoviti skupno knjižnico, prirejevati veselice, besede itd., ter gojiti pošteno slovensko petje med narodom. 5. podpirati kmetijstvo s podukom in z vsimi za zboljšanje in napredek potrebnimi pomočki.

Društveniki in njih dolžnosti, vstop v društvo.

§. 3. Društveniki, polnoletni, pošteni katoliki Avstrijanci so: 1. pravi in 2. častni ter uživajo vsi enake pravice z malimi izjemami. §. 4. Pravi udje so tisti, kateri plačujejo letni donesek v društveno denarnico, in sicer znaša letnina za vsacega uda 2 gld. 40 kr. ki naj se odrajujejo pol letno naprej. Prosto-voljni doneski, katere sme odbor pobirati, ne smejo se porabiti temveč deujejo naj se na obresti kot matica. —

Z obresti maticе sme odbor po določbi zbora še le tedaj gospodarati, ko se je glavica narasla na najmanj 50 gold. §. 5. Za častne ude, katere le odbor predlaga, in jih občni zbor imenuje (§. 17.), se morejo izbrati samo take osebe, katere: 1. imajo za slovenski narod posebne zasluge bodi si na narodnem ali političnem polji. 2. so društvu zdato pomagali in je podpirali s svojo znanostjo in delavnostjo. —

Pravi udje ne imenujejo se častne.

§. 6. Pravi udje se sprejemajo vsled ustne ali pismene prošnje na odbor. §. 7. Vsak ud s pristopom k društvu je zavezan. 1. spolnjevati natanko društvena pravila, 2. ostati društvenik najmanj eno leto in 3. pokvarjene društvene reči, časopise, knjige itd. odškodovati, ako se dokaže, da provzročeno škodo je dotični ud napravil.

Pravice društvenikov.

§. 8. Vsak društvenik ima pravico zahajati v društvene prostore, čitati časopise in knjige iz društvene knjižnice pod pogoji v §. 7. navedenimi, ter vdeleževati se veselice itd. z ozirom na §. 16. — Časopisov ne sme nihče na dom nositi. Sicer odbor ima pravico udcem časnike, potem ko so 4 dni v društ-

veni sobi ležali na dom pošiljati. Konec leta sme odbor vse časopise razun beletrističnih ali leposlovnih, kateri se knjižnici izročé po dražbi prodati. §. 9. Udje smejo v časih pošte, a može in izobražene tujce pripeljati v društvene prostore, kjer svoje ime v zato pripravljeno knjigo zapišejo in se društvenemu redu podvržejo. Tudi je društvenikom dovoljeno po knjigi, zato pripravljene, na odbor predloge staviti, in ako se je najmanj 10 udov temu pridružilo, mora odbor ta predlog rešiti. Posebna pravica društvenikom je pa, pri zborih govoriti in glasovati, nasvete in predloge stavljati ter voliti in v odbor izvoljenim biti. Na dalje društveniki, ki so družinski očetje, smejo po dovoljenju odbora tudi svojo družino pripeljati v društvene prostore in k veselicam.

Odbor.

§. 10. Društvo zastopa brezplačno odbor, ki se shaja po potrebi k posvetovanju in k sejam, in je sestavljen iz: predsednika, podpredsednika, 4 odbornikov, tajnika in blagajnika. §. 11. Občni zbor izvoli izmed pravih udov, namreč predsednika in 7 odbornikov in 3 namestnike, a odborniki vole izmed sebe tudi predsednika, tajnika in blagajnika.

Volitev velja do rednega občnega zbora.

§. 12. Društveni predsednik ima pravico in dolžnost skrbeti, da vsi udje spoštujejo in spolnjevajo društvena pravila; on izvršuje sklepe zborove in odborove, in zastopa društvo v vseh pravih na zunaj; on sklicuje po potrebi seje odborove, občne zborne najmanj enkrat v letu, jim predseduje in jih vodi. On naznani politični oblasti dan in kraj občnega zbora. (Dalje.)

Tržno poročilo.

V Gorici, 9. maja 1882.

Kolonijali. Kava: Moka gld. 100—102; Ceylon ena po gl. 140—150, druga (Perla) 100—104; Toriko gl. 129—138; Malabar gl. 108—116; St. Domingo gl. 104—106; Rio fin gl. 100—104 in srednji gl. 86—94; Santos spodnji in fin gl. 98—106. Sladkor raf. domač gl. 52—53; Melis gl. 48—48.50; tolčen gl. 46.50—47.50.

Sadje. Rožiči gl. 10—12; mandelji gl. 102—106; grozdje suho (opaša) gl. 36—38; sultanina nova gl. 56—64.

Mast, sir in olje. Maslo gl. 86—94; mast ogerska gl. 82—83; slanina domača in ogerska gl. 78—81; sir pijačentinski, star gl. 138—176; pekoring gl. 140—150; sir bovški star gl. 115—120 in letošnji gl. 70—72; olje olivno (oljeno) najfneje gl. 73—75, fino gl. 64—66, srednje gl. 56—59; Corfu gl. 52—53; Raguza gl. 44; istrsko gl. 44—45; petrolej v sodih gl. 15.25—15.50, v zabojih gl. 18.50—19. Vse navedene cene po 100 kg. (kil., kvintal).

Žito, moka in riž. Pšenica hekt. (100 litrov) gl. 9.75—10; sirk gl. 6.50—7; rž gl. 8—8.50; ječmen pehan (kaša) gl. 10—10.25; oves gl. 3.80—4.20; fižol gl. 9—12. Kdor hoče preračunati na staro mero, naj račun 31 litrov star pol., pri ovsu 5 lit. več. Riž (rajž) je najfneji 100 kil. gl. 35.25, drugih vrst pa po gl. 19.22, 18—19 in 15.50—16. Moka št. I 100 kil. gl. 20—30, II gl. 19.70, III gl. 18.70, IV gl. 16.90, V gl. 14.60, VI. gl. 10.50. Otrobi z vrečo 100 kil. drobni gl. 4.80, debeli gl. 5.40.

Spirit in vino. Žganje domače hekt. gl. 46.48, spirit raf. gl. 37.50—38; vino črno gl. 24—26; belo gl. 22—23.

Javna zahvala.

Najiskrenejšo zahvalo izreka podpisana za sočutje, katero so s pogostnim obiskom izraževali visokorodni grof in grofinja Strassoldo, kakor tudi vse odlične družine za časa bolezní Josipu Sušeku, in presrečna hvala vsem Renčanom, ki so z lepim sprevodom v tolikem številu poslednjo čast izkazali pokojnemu soprogu, oziroma očetu, ki se je po kratkem trpljenji 76 let star preselil v boljši svet.

V Renčah, 10. maja.

Žalujoča družina.

Razglas.

Dne 17. maja t. l. ob 2. uri popoldne bode pri občinskem uradu v Skopem javna dražba, na katerej se odda predelovanje dvoje kosov ceste med Skopim in Dutovljami.

Natančneje pogoje in načrt pregleda lahko vsako pri omenjenem občinskem uradu v Skopem.

CESTNI ODBOR V SEŽANI,

dne 8. maja 1882.

R. Mahorčič, načelnik.

Darjerna knjigarna in prodajavnica papirja
JOSIP PALLICH

v Gorici na Travniku št. 6

prporoča svojo bogato zalogo šolskih, molitvenih in raznovrstnih drugih knjig, šolske in pisarniške priprave — vse po najspodobnih cenah.

228/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu, v Gorici naznanja, da bode dne 12. junija 1882 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrt leta 1881 t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca januarja, februarja in marca 1881.

Ravnatelj: Lovisoni.

VŠTA HIŠA

na prodaj. Ima šest sob, kuhinjo in prostorno podstrešje — vse v dobrem stanu. Pri hiši je dvorišče in obzidan vrt. Več se izve pri uredništvu.

Lekarnica „Alla Madonna“ v Korminu

Velika zaloga vsakovrstnih zdravil.

FRANZONI-JEVE

sladke pastiljice iz kajsja tamarindane. Pomagajo proti nadložnosti v grlu, proti kašlju, hripavosti, pr-

snemi kataru, ngajajo posebno pridigarjem učiteljem in pevcem. Naj se pazi, da je na vsaki škatlji znamenje iznajdca in no vsako škatljico vtisnjeno ime „Franzoni“.

Vsaka škatljica stane 25 kr.

Dobi se tudi v Gorici v lekarnici Pontoni jevi v Raštelu; v Trstju v lekarnici Cignola na Cerso.

Bergerjevo medicinsko

MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vseh evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

osebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hramam, nalezljivim hramam, proti rudečemu nosu, ozebljimi, potenju nog, prhljaju na glavi in bradi. —

Berherjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj dolečno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistostij na polti, zoper hsasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za vmiivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smole,

ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za kamaad vsake vrste 35 kr. z brezno vred.

Glavni razpošiljavci: lekarnar G. Hell v Opavu. Glavna zloga za Gorico pri gg. lekarnarji F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Vozni listi za AMERIKO.

Ima jih

A. REIF, Wien, I., Kolowratring 9.
K. k. conc. Haupt-Agentur. Prospekte gratis.

Noveje sodbe zdrav. veljakov o Franc-Jozefovem grenkem studencu

FRANZ JOSEF BITTERQUELLE

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. Biesiadecki, Lemberg. Protomod. islni zdravstveni referent. Učinja, če se je le malo vzame, da gre gotovo od človeka pa brez bolečin; pri daljši rabi ne zgubi moči in se zdravi prebavljanja. V Lvovu 3. nov. 1873.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogkrat sem se užil prepirati o znanem naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospe. Dunaj 1879.

Dr. Emilij Rosà. Tridentski zdravniški vodja. Voda Franc-Jozefova je z najboljšim vapihom v tukajnji živilni bolnišnici kot čistilni pomoček, ker ima ovas prijeten in kaže svojo moč tudi ako je po malem jemlje. Ako pa jo jemlje vsakdan, ti pomaga najbolje proti kroničnemu želodčnemu in črevesnemu kataru in ozdravi za dolgo časa brez neprijetnosti tudi najslabkejšega bolnika. V Tridentu, 27. marca 1881.

Dr. Kleinwächter prof. klinike za ženske bolezni v Insbrucku. „Dokazala se je vselej plivajoča, ne da bi imela kak drugo neprijetno učinek kakor druge grenke vode za to zasluži, da se v krogu kolegov in občinstva gorke priporoča.“

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V zdrav. odd. „Pri želodčnem in črevesnem kataru, hlabit zaprtji, brezčestnosti, krvnem zgoščanju, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih so se dosegli izvrstni uspehi.“ 1878.

Glavna zaloga za Gorico in deželo samo pri G. CRISTOFOLLETTI v lekarnici „pri črnom medvedu“ na Travniku, kamor naj se pošiljajo naročila za večje množice. Dobiva se tudi v Seppenhoferjevi drogeriji unstran škoške.

Št. 28

Razglas.

Podpisani cestni odbor naznanja, da bode dne 24. t. m. od 10—12. ure predpoludne oddal po očitni dražbi v hiši gsp. Martina Lenarčiča v našem naredbu enega dela nove skladavne ceste pri Vasi v Rifenbergu, katero delo je cenjeno na znesek od 2251 gl. 39 kr.

Opomba. Kdor bode hotel dražiti, moral bode položiti varstvo (vadium) 10% v denarji ali pa v državnih obligacijah po kurzu.

Načrt, predvarek, kot tudi dražbeni pogoji so v odborovi uradnji v Rifenbergu na ogled razpostavljeni.

Cestni odbor ajdovskega okraja v Rifenbergu, dne 3. maja 1882.

Soeben begann zu erscheinen und ist durch alle Buchhandlungen zu beziehen, vorrätig bei H.

F. Wokulat in Goerz DIE ADRIA.

Amiand von Schweiger - Lerchenfeld. Mit 200 Illustrationen in Holzschnitt (wovon 40 ganzseitige Vollbilder), 6 Plänen und einer grossen Karte des Adriatischen Meeres und seiner Gestadelländer.

In 25 Lieferungen à 80 Kr. = 60 Pf. = 80 Cts. Monatlich erscheinen drei Lieferungen, das Werk ist bis Ende 1882 vollständig.

In dem vorliegenden Werke führt der durch seine vorangegangenen ähnlichen Arbeiten vortheilhaft bekannte Verfasser die Aufgabe durch, die mit den Küstenländern des Adriatischen Meeres verknüpften bedeutsamen historischen und culturgeschichtlichen Ereignisse sowie die modernen Zustände daselbst, nebst dem gesamtmaritimen Leben in einem höchst anziehenden, farbenreichen und abwechslungsreichen Gesamtbilde zu entrollen. Vorzügliche an Ort und Stelle besorgte Originalzeichnungen (in Holzschnitt wiedergegeben) sowie mehrere Pläne und eine grosse Karte der Adria unterstützen den textlichen Theil des eben so prächtig ausgestatteten wie gediegen geschriebenen Werkes.

A. Hartleben's Verlag in Wien.

Na prodaj

dobi se glasovir za primerno nizko ceno pri č. g. duhovniku na Lokvah (pri Trnovem).

POZOR!

Božjast.

Oni, ki bolehalo zaradi krč ali živcev, in vsi ki se zanimajo za take bolezni in iščejo gotovega zdravila, naj si zaupno priskrbe brošuro dr. Boas-a. Brezplačno in franco jo razpošilja

DR. BOAS
Pa. is, Avenue Kléber, 10
Champs-Élysées.

Bela Parlagi, prej firma Brachfeld et Wellisch München, zdaj Paris Avenue Wagram, 29 ne razpošiljajo več moje brošure, ker sem jim jo odtgnil.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snaženje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rosov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljive, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse toško prebavljive, osobito gujns do jedi, kisló riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr. Na stotino pisem v priznanje in na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti postnemu povzetju svote,

Velesonjeni gospod!

S toplo zahvalo Vam naznanjam, da mi je popolnem pomagal Vaš dr. Roza življenski balzam proti 8 mesecev trajajoči bolečini, to je proti stranskemu vjedanju na prsih, zaradi česar sem imel hudo naponjanje in želodčni krč.

Odkar rabim ta lek, sem popolnem zdrav in se dobro počutim, kar se mi prej kljub vsoj zdravniški pomoči ni moglo posrečiti. Sprejmito torej moje srčno zahvalo, in priporočam to zdravilo vsem, ki trpé vsled onake bolezni.

Trnenv Onjezd

Josip Tyrl, sodar.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prošim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarn B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so sahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rosovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3

V GORICI: G. Cristofolletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJJI: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar J. Serravallo. V ZAGREBU; Sigm. Miltbach lekarničar.

Vse lekarnice in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rané in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri buhlah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščeni, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, roah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper rak in vneto kožo, ni boljše ga zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (šavba) se namaže na platneni robec in se pritisne na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flešter. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso ognjico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo miti, potem še lo se mazilo nanje prilipi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. s. v.